

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

A6-0467/2007

26.11.2007

RAPORT

Kalandus- ja akvakultuuritoodete sektori turu ühine korraldus
(2007/2109(INI))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Pedro Guerreiro

PR_INI

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK **Error! Bookmark not defined.**

MENETLUS **Error! Bookmark not defined.**

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

kalandus- ja akvakultuuritoodete sektori turu ühise korralduse kohta (2007/2109(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 1999. aasta määrust (EÜ) nr 104/2000 kalandus- ja akvakultuuritooteturu ühise korralduse kohta¹;
- võttes arvesse komisjoni 29. septembri 2006. aasta aruannet nõukogule ja Euroopa Parlamendile määruse (EÜ) nr 104/2000 (KOM(2006)0558) rakendamise kohta;
- võttes arvesse oma 19. juuni 1998. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Kalandustoodeteturu tulevik Euroopa Liidus: vastutus, partnerlus ja konkurentsivõime”²;
- võttes arvesse oma 19. juuni 1998. aasta resolutsiooni kalatoodete konserveerimistööstuse ja akvakultuuri kohta Euroopa Liidus³;
- võttes arvesse oma 2. detsembri 1999. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus kalandus- ja akvakultuuritooteturu ühise korralduse kohta⁴;
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2002. aasta resolutsiooni kalatööstuse kohta⁵;
- võttes arvesse komisjoni 9. märtsi 2006. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile kalapüügisektori majandusliku olukorra parandamise kohta (KOM(2006)0103);
- võttes arvesse oma 28. septembri 2006. aasta resolutsiooni kalapüügisektori majandusliku olukorra parandamise kohta⁶;
- võttes arvesse kalanduskomisjoni 5. juuni 2007. aasta töödokumenti nõukogu määruse (EÜ) nr 104/2000 rakendamise kohta⁷;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A6-0467/2007),

A. kinnitades veel kord kalandussektori strateegilist tähtsust paljude liikmesriikide ja ELi enda sotsiaal-majandusliku olukorra, korrapäraste kalavarude ja toidu tasakaalu jaoks; tuletades meelde kalandussektori üliolulist panust majanduslikku ja sotsiaalsesse

¹ EÜT L 17, 21.1.2000, lk 22.

² EÜT C 210, 6.7.1998, lk 292.

³ EÜT C 210, 6.7.1998, lk 295.

⁴ EÜT C 194, 11.7.2000, lk 87.

⁵ ELT C 47 E, 27.2.2003, lk 601.

⁶ ELT C 306 E, 28.9.2006, lk 417.

⁷ http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/organes/pech/pech_20070627_0900.htm.

ühtekuuluvusse, edendades rannikukogukonna arengut ning säilitades ja alustades majandustegevust ning luues töökohti nii eelnevas kui ka järgnevas tootmisharus, eriti vähemsoodsates piirkondades ja kogukondades, ning samuti panust kohalike kultuuritraditsioonide säilitamisse;

- B. arvestades, et kalandustoodete turu ühine korraldus oli ühise kalanduspoliitika, mille loomist alustati 1970. aastal, esimene element ja on sellest alates saanud koos struktuuripoliitika, kalavarude säilitamise ja suhetega kolmandate riikidega üheks ühise kalanduspoliitika neljast sambast;
- C. arvestades, et kalandustoodete turu ühine korraldus on kaks korda põhjalikult läbi vaadatud – esimest korda 1981. aastal, kui vähendati vette tagasi laskmist ja kehtestati ülekandetoetus, ning teist korda 2000. aastal, kui vähendati märkimisväärselt vette tagasi laskmist ja tugevdati tootjaorganisatsioonide rolli tootmise juhtimises ja turusekkumises;
- D. arvestades, et kalandus- ja akvakultuuritooteturu ühise korralduse veel saavutamata kesksed eesmärgid on tagada kalandustoodete stabiilsed turud ja kindlustada tootjatele õiglane sissetulek;
- E. arvestades, et kalandustoodete turu ühine korraldus peab reageerima turule, mida iseloomustavad suured struktuurilised erinevused turustamises ja töötlemises, hindades ja tarbijaharjumustes;
- F. arvestades, et praegune süsteem, mille kohaselt müüakse kala algselt enampakkumisel ja mida kasutatakse enamikus liikmesriikides, karistab eelkõige tootjaid, kes teenivad umbes kümme korda vähem kui lõppturustajad,
- G. arvestades, et kalandustoodete turu ühine korraldus on loonud terve rea turusekkumismehhanisme hinnatoetuse ja kalaga varustamise reguleerimise osas ja eesmärk oli edendada pakkumiste kontsentreerumist tootjaorganisatsioonide loomise toetamise kaudu, kelle roll turusekkumises on tugevnenud, isegi kui kõnealuse meetmega ei ole kaasnenud vajalik rahaline toetus;
- H. arvestades, et kahepoolsed kaubanduslepingud ja kaubandussüsteemi kehtestamine kolmandate riikidega ELi kalatööstuse varustamise eesmärgil on lõppenud ühenduse eelistamise kahtluse alla seadmise ja ühenduse tooteid mõjutava suurenenud konkurentsipurvega, millel on otsesed tagajärjed sissetulekutele kõnealuses sektoris,
- I. arvestades, et turu ühise korralduse vahendeid on järk-järgult muudetud ning nende tähtsus on vähenenud võrreldes teiste ühise kalanduspoliitika sammaste ja prioriteetidega, nagu näiteks kalavarude säilitamine ja püügikoormuse vähendamine, millest on saanud üks ühise kalanduspoliitika peamisi eesmärke,
- J. arvestades, et kalandustoodete turu ühine korraldus ei ole aidanud oluliselt kaasa hindade tõstmisele esimeses müügikohas või lisandväärtuse jaotamise parandamisele kalandussektori väärtusahelas, kus lisaks loodud suurtele turustajatele mängivad üha tähtsamat rolli turustamises aktiivselt tegutsevad supermarketid,

- K. arvestades, et hinnakujundusprotsess esmastes kalamüügikohtades on takistanud tootmise kulutegurite kõikumisel mõjutada kala hindu;
- L. arvestades, et keskmised hinnad esmastes müügikohtades on alates 2000. aastast püsinud samal tasemel või langenud, kuid see ei ole kajastunud mõistlikul viisil hindade alandamises värske kala lõpptarbijate jaoks ning kõnealused hinnad on pigem pidevalt tõusnud;
- M. arvestades, et vastavalt EAGGFi rakendusaruandele moodustasid tegelikud kulud aastatel 1974–2005 kokku veidi vähem kui 550 miljonit eurot, mis teeb aasta keskmiseks 17 miljonit eurot – teiste sõnadega on see üsna tagasihoidlik eelarve Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 33 sätestatud eesmärkide saavutamiseks;
- N. arvestades, et oma eespool osutatud 29. septembri 2006. aasta aruande järelduses 5 tunnistab komisjon kalandustoodete turu ühise korralduse uute prioriteetide ja selle eesmärkide, nagu näiteks asutamislepingu artiklis 33 osutatud sissetulekute tagamine, kooskõlastamise raskust, rõhutades eelkõige, et „turuhinnad [ei ole] tootjahindadega kaasas käinud”;
- O. arvestades, et oma eespool osutatud 28. septembri 2006. aasta resolutsioonis järeldas Euroopa Parlament, et olemasoleva kalandustoodete turu ühise korralduse võimalusi konkurentsivõime parandamiseks ei ole piisavalt ära kasutatud,
- P. arvestades, et oma eespool osutatud 2. detsembri 1999. aasta resolutsioonis pakkus Euroopa Parlament välja palju soodsamaid turusekkumismehhanismide rakendamise tingimusi, eriti selles osas, mis puudutab vette tagasi laskmist ja tootjaorganisatsioonidele antavat rahalist toetust, kuid nimetatud ettepanekuid nõukogu vastu ei võtnud,
- Q. arvestades, et tootmisharu ilmutab praegu üha suurenevat sõltuvust impordist – riigisisese tootmise kahjuks,
- R. võttes arvesse kalavalke sisaldavate toiduainete puudust ja praegust sõltuvust impordist tarbijate vajaduste rahuldamiseks ajal, mil ühenduse tootmine on vähenemas, samas kui maailma kogutoodang kasvab jätkuvalt;
- S. arvestades, et komisjon on juba lubanud ühenduse turule tooteid, mis ei järgi ELis sätestatud alammõõte, eelkõige külmutatud tooteid käsitlevate turueeskirjade rakendamise ebaõnnestumise tõttu;
- T. arvestades, et komisjon rõhutab oma eespool osutatud 9. märtsi 2006. aasta teatises vajadust määruse (EÜ) nr 104/2000 läbivaatamise järele;
- U. arvestades, et Euroopa Parlament toetab oma 28. septembri 2006. aasta resolutsioonis kalandustoodete turu ühise korralduse kiiret läbivaatamist eesmärgiga edendada selle panust kõrgemate hindade tagamisse esmastes müügikohtades ja parandada lisandväärtuse jaotust sektoris,
1. tervitab komisjoni otsust viia läbi olemasoleva kalandus- ja akvakultuuritooteturu ühise korralduse põhjalik hindamine, kuid väljendab kahetsust peaaegu aasta pikkuse viivituse

pärast hindamisaruande esitamisel, pidades silmas määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 41 sätteid;

2. peab vajalikuks kalandustoodete turu ühise korralduse kiiret kaugeleulatuvat läbivaatamist, et edendada selle panust sissetulekute kindlustamisse kõnealuses sektoris, tagades turu stabiilsuse, parandades kalandustoodete turustamist ja suurendades tekitatud lisandväärtust;
3. kutsub komisjoni üles esitama niipea kui võimalik suuniseid käsitleva teatise ja ettepaneku vaadata läbi kalandustoodete turu ühine korraldus, võttes arvesse käesolevas resolutsioonis sätestatud ettepanekuid;
4. rõhutab vajadust kaasata kalandustoodete turu ühise korralduse läbivaatamisprotsessi, eriti praeguse hindamisperioodi ajal, peamised majandussubjektid sektoris, eriti kalurid ja nende organisatsioonid;
5. rõhutab, et kalandustoodete turu ühise korralduse panus sektorisse on vähenenud, eriti alates 2000. aasta läbivaatamisest; usub, et kõnealuse suundumuse überpöördumine – eriti rahaliste vahendite olulise tugevdamise kaudu – peab olema üks kalandustoodete turu ühise korralduse edasise läbivaatamise peamisi eesmärke, võimaldades nõnda tagada ühendusepoolne rahastamine kalandussektori vajaduste jaoks piisaval tasemel selleks, et täita asutamislepingus sätestatud eesmärke;
6. märgib, et olemasolevaid sekkumismehhanisme iseloomustab kontsentratsiooni kõrge tase, ja kutsub komisjoni üles otsustama, kas kõnealused mehhanismid on kõige sobivamad ning kas need on piisavalt paindlikud, et vastata liikmesriikide tootmise/turustamise olemasolevate struktuuride vajadustele, eesmärgiga parandada kala turustamist ja tagada õiglane sissetulek tootjatele;
7. kutsub komisjoni seoses sellega üles otsustama, kas määruse (EÜ) nr 104/2000 eri lisades sisalduvad tooted, eriti ülekandmiste ja sõltumatute vette tagasi laskmiste osas, on kõige sobivamad, ja kas kõnealust nimekirja ei peaks muutma ning laiendama;
8. usub, et tuuni eest hüvitise maksmist tuleks pikendada, ja tuletab selleks meelde oma eespool viidatud 19. juuni 1998. aasta resolutsioonis tehtud ettepanekut; kutsub komisjoni üles kehtestama hüvitise maksmine sardiinide eest, nagu kavandatud Euroopa Parlamendi 19. juuni 1998. aasta resolutsiooni (kalatoodete konserveerimistööstuse ja akvakultuuri kohta Euroopa Liidus) lõike 14 punktis b¹;
9. rõhutab märgistamise ja hoolika tarbijate teavitamise tähtsust kalandustoodete kvaliteedi ja lisandväärtuse edendamisel; usub, et tootenimetusi, eriti imporditud toodete tootenimetusi, tuleb hoolikalt uurida ja kontrollida tagamaks, et tarbijat ei eksitata;
10. kutsub komisjoni üles kiirendama kalandustoodete ökoloogilise sertifitseerimise protsessi, kuna see on äärmiselt oluline ELis ja väljaspool asuvate majandussubjektide vahelise terve ja õiglase konkurentsi seisukohalt;

¹ EÜT C 210, 6.7.1998, lk 295.

11. rõhutab vajadust selle järele, et struktuurifondid aitaksid kaasa tootjatele mõeldud toetusinfrastruktuuride kaasajastamisele ja loomisele tootmise/turustamise kontekstis, hõlmates külmutus-, töötlemis-, transpordi- ja turustamis- ja turundusüksusi;
12. rõhutab, et sekkumismehhanismid peavad võtma arvesse kalandustoodete pikemat säilivusaega;
13. nõuab suuremat toetust kala pardal käitlemise parandamisele, eriti investeeringuid külmutus- ja pakendamissüsteemidesse, ning pardal viibijate tervise ja ohutuse parandamist;
14. rõhutab vajadust säilitada ja tugevdada toetusmehhanisme ja toetuse vahendeid – eriti rahalisi – pakkumiste kontsentreerumise edendamiseks, täpsemalt tootjaorganisatsioonide loomisele ja rahastamisele tõelise toetuse andmise kaudu, ning eelkõige kogu väiksemate kogustega seotud rannalähedase kalapüügi ja traditsioonilise kalapüügi jaoks tunnustamise alusel vastavalt määrusele (EÜ) nr 104/2000;
15. usub, et tegevuskavad peaksid tagama sobiva rahalise toetusega tootjaorganisatsioonidele võimaluse oma tooteid otse turustada, mis on ühtlasi nende toodangu väärtuse tõstmise ja kalandustoodete lisandväärtuse edendamise vahend; nõuab seetõttu määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 5 muutmist, nagu kavandatud Euroopa Parlamendi eespool osutatud 2. detsembri 1999. aasta resolutsioonis;
16. kinnitab veel kord vajadust säilitada vahetu side tootjaorganisatsioonidele antava abiga ühenduse eelarves, avades samal ajal ka täiendava abi võimaluse tegevuskavade liikmesriikide poolset toetamisel, nagu kavandatud Euroopa Parlamendi 2. detsembri 1999. aasta resolutsioonis; nõuab sellega seoses määruse (EÜ) nr 104/2000 artikli 10 muutmist;
17. peab vajalikuks viia läbi uuring, mis käsitleb kalandustoodete turu ühise korralduse 2000. aasta läbivaatamisse kaasatud kutsealadevaheliste organisatsioonide loomise valiku ebaõnnestumise põhjuseid, nagu on osutatud eespool viidatud komisjoni 29. septembri 2006. aasta aruande järelduses 4;
18. toetab ELis kalandustoodete puhul sellise tegevusjuhendi kehtestamist, mis hõlmaks kõiki sektoris osalejaid, eesmärgiga määrata kindlaks vabatahtlikud eeskirjad, et tagada lisandväärtuse ja turustuseeskirjade õiglasem jaotumine väärtusahelas;
19. rõhutab päritolumaa ja erikvaliteediga traditsiooniliste toodete turgude loomise kui kohalike toodete lisandväärtuse tõstmise ja kohaliku arengu edendamise vahendi tähtsust, mida toetaksid messid, väikesed ettevõtted ja restorani tööstus;
20. soovib komisjonil hinnata kolmandate riikidega suhete tagajärgi ning eeskätt impordi mõju hindadele esimeses müügikohas; kutsus komisjoni üles ajama väliskaubandussuhete hindamisel kindlamat joont, eriti määruse (EÜ) 104/2000 artiklis 30 osutatud WTO kaitsemehhanismide käivitamisel, et mitte kahjustada asutamislepingu artikli 33 eesmärke;
21. on seisukohal, et ülioluline on tagada, et siseturul müüdavate imporditud kalandustoodete suhtes kohaldataks samu eeskirju ja nõudeid, mida kohaldatakse ühenduse

kalandustoodete suhtes, nt märgistamise, fütosanitaareeskirjade osas või ühenduse turul selliste kalandustoodete keelamise osas, mille suurus on väiksem ühenduse toodete puhul lubatud alammõõdust;

22. peab väga oluliseks, et eelseisva läbivaatamise käigus suurendataks kalandusturu ühiseks korralduseks eraldatavaid rahalisi vahendeid;
23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

MENETLUS

Vastuvõtmise kuupäev	22.11.2007
Lõpphääletuse tulemused	+: 17 -: 4 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alfonso Andria, Stavros Arnautakis, Elspeth Attwooll, Iles Braghetto, Paulo Casaca, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Carmen Fraga Estévez, Duarte Freitas, Ioannis Gklavakis, Alfred Gomolka, Pedro Guerreiro, Heinz Kindermann, Rosa Miguélez Ramos, Philippe Morillon, James Nicholson, Willi Piecyk, Struan Stevenson, Catherine Stihler, Margie Sudre, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Cornelis Visser
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Ole Christensen, Josu Ortuondo Larrea, Carl Schlyter
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf